

A magyar reformkor

reform = újítás, változtatás, modernizálás

1825/30 ————— 1848

1825/27-es országgyűlésen Széchenyi felajánlotta egy évi jövedelmét egy olyan tudós társaság megalapítására, ami a magyar nyelv ügyével foglalkozik

MTA - Magyar Tudományos Akadémia

A reformkori országgyűlés működése:

- főnemesek (születés - személyes meghívó) ← Átirat - vármegyék követői (megyénként 2-2)
- főispánok → - városok követői
- főpapok

Felirat → akkor lesz törvény, ha a király szentesíti (aláírja)

A reformkor legfontosabb kérdései:

Örökváltás
(örökre megváltani a terheket)

Jobbággy → Földesúr
jobbággyfelszabadítás

értékegyesítés

polgári átalakulás

Örökváltság

Önkéntes

jobbággy + földesúr szabad megegyezés
Gond! a jobbágynak nincs pénze! —

Kötelező

állami beavatkozás

Polgári átalakulás

- közadózás
- törvény előtti egyenlőség

A reformkor és a legnagyobb alakjai

Gróf Széchenyi István

I. Életrajzi adatok

család → arisztokrata

példaértékű adakozásban

apja: Gróf Széchenyi Ferenc

Magyar Nemzeti Könyvtár + Nemzeti Múzeum → mecénás (támogató)

anyja: Festetics Julianna

testvére: Festetics György → Keszthely - Georgikon

mezőgazdasági iskola
(szegény sorsú gyerekek tanulását is támogatták)

Gróf Széchenyi István

- Bécsben született + nagyrészt idegen környezetben nevelkedett
- alig tudott magyarul
- arisztokrata → Habsburg hű & katolikus nevelés
- családi fészek: Nagycenk
- fiatalkorában katonának állt

↓
hamar kiábrándult

katonaság alatt: Wesselényi Miklóssal való barátság → Wesselényi: erdélyi arisztokrácia tagja

- katonaság → leszerel → utazások (Wesselényivel)

Angliától —————> Törökországig
(fejlettség) (elmaradottság)

Tapasztalatok alapján Magyarország a kettő között van

Találmányok → Nagycenk modernizálása (Pl. Angol WC)

II. Széchenyi tevékenysége

Elméleti

Gyakorlati

Elméleti: azok az írott munkák, amelyekben a modernizáció kérdéseit veti fel

Hitel 1830

Előzménye: Gróf Széchenyi István hitelt akart felvenni egy bécsi bankháztól

↓
nemleges választ kapott

↓
Miért? → Oka: 1351-es ősiség törvénye (I. Nagy Lajos)

↓
Ha a család kihal akkor a birtok visszaszál a királyra

↓
A banknak nincs fedezete

↓
el kell törölni az ősiséget

Széchenyi bízott az arisztokrácia támogatásában ↔ arisztokrácia támadása

↓
gróf Dessewffy József → Hitel című munka
(dezsőfi) taglalatja 1831
(kritika)

Széchenyi válasza: Világ 1831 (értsd: világosság)

Stádium: Széchenyi programja (milyen változásokat szeretne)

Gyakorlati tevékenysége:

- közlekedés fejlesztése

hajózás

gőzhajózás (Balaton)

Duna + Tisza szabályozása

Téli kikötő, hajógyár

↓
Vaskapu hajózhatóvá tétele

vasút → gőzmozdony

- Széchenyi szívügye "Budapest" fejlesztése

↓
láncíd fejlesztése → 2 városrész összekapcsolása

- iparfejlesztés: Hengermalom, vasöntöde, selyemhernyó tenyésztés

- társasági élet fejlesztése: kaszinó, lóversenyzés

Hídvám → rést ütött a nemesi adómentességen

III. Kossuth Lajos

- Monokon született **1802-ben**

Zemplén megyében

- birtoktalan nemesi család

- édesapja jogász volt

fiának is ezt szánta → jogi pálya → Kossuth ügyvédi vizsgát tett

Magyarországon ekkoriban 2 szinten lehetett politizálni

Megyei szinten

országos szinten

vármegyében

országgyűlés

itt kezdet politizálni

országgyűlési követ

1831: kolerajárvány

1832/36-os országgyűlés → jelentős

Előzmények

Belpolitika

1831-es kolerajárvány

(Magyarország északkeleti részén)

5 megyében

vesztegzár

a parasztok nem tudnak dolgozni menni az Alföldre

Parasztfelkelés

egyre jelentősebb kérdés a jobbágyszabadítás

1832/36-os országgyűlés főtémája: Örökváltság (önkéntes)

felsőházlán → Wesselényi Miklós

alsóházlán → Kölcsey Ferenc, Deák Ferenc

Külpolitika

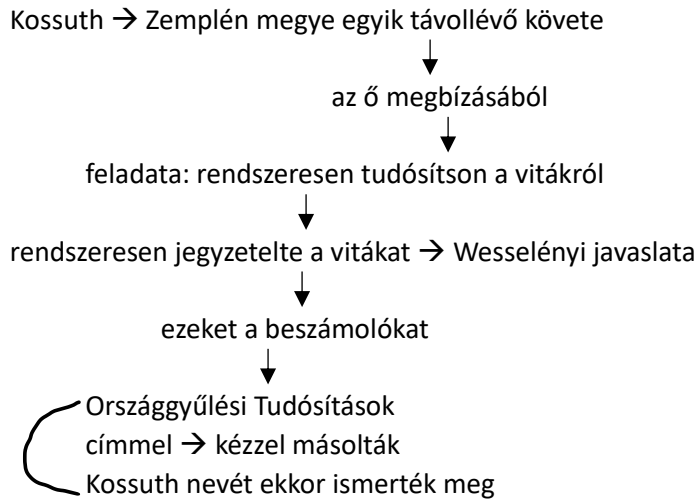

európai forradalmi hullám

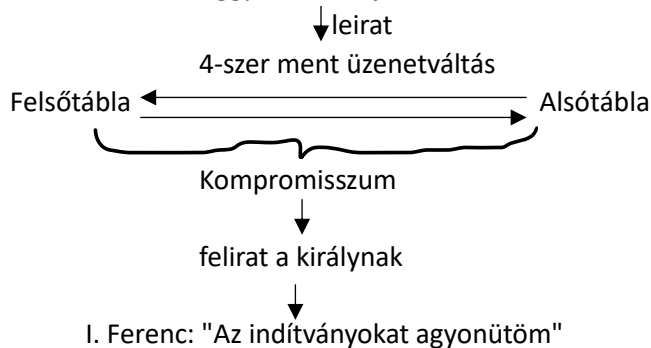

1830: Franciaország, Lengyelország

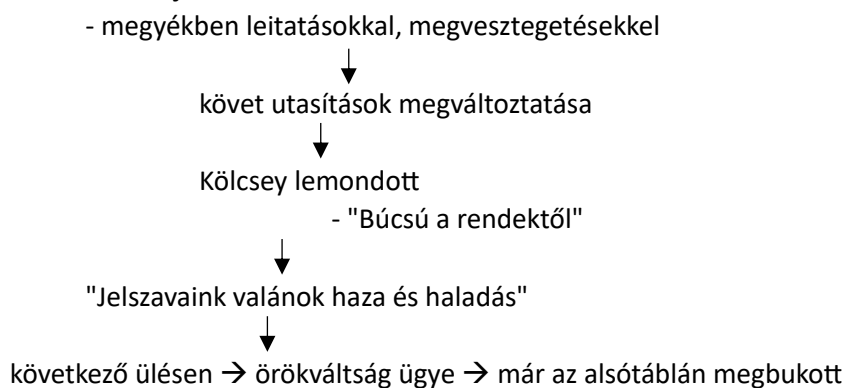
Kossuth? → nem volt követ

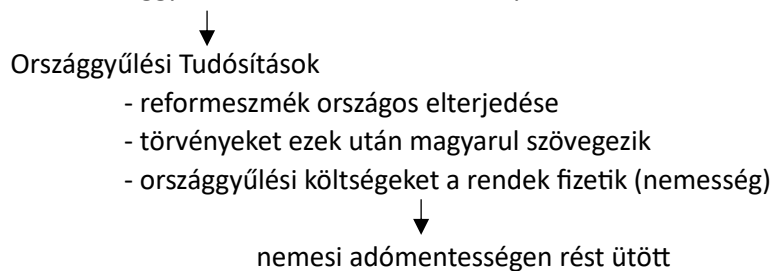
1832/36-os országgyűlés Témája: önkéntes örökváltság

Udvar taktikája

1832/36-os országgyűlésnek voltak részeredményei

1835: I. Ferenc meghal → utódja: V. Ferdinánd (gyengeelméjű)

Szent szövetség — Metternich → konzervatív!

ténylegesen ő irányítja a birodalmat, "kemény kéz politikával"

következmény

1832/36-os országgyűlés végén

Metternich

- Megfélemlítés, erőszak
- 36-os országgyűlés felosztatása
- bebörtönzések

Wesselényi Miklós

Lovassy László → országgyűlési képviselő

Kossuth Lajos

börtönben tanul angolt és közigazdaságot

Előzmény:

országgyűlési
tudósítások

Törvényhatósági
tudósítások

betiltják DE! ellenszegül

Az udvar taktikát változtat

megbízák a Pesti Hírlap szerkesztésével

Metternich célja: cenzúra segítségével ellenőrizni Kossuthot

Modern újságírás ("sorok között olvasás")

Vezércikk → Kossuth programja

Landerer nyomda

- Landerer Lajos (kapcsolatban állt a bécsi titkosrendőrséggel)

Széchenyi és Wesselényi népszerűsége csökken de Kossuthé meg nő

Kossuth programja:

polgári átalakulás → azonnal

pl:

- cenzúra eltörlése
- népképviselői választások (országgyűlési választások)
- szabadságjogok (törvény előtti egyenlőség)
- örökváltság → kötelező
- közteherviselés → teljes
- társadalmi bázisa az átalakulásnak → köznemesség (paraszság)
- központi téma: Iparfejlesztés

"Az ipar nélkül a nemzet félkarú óriás"

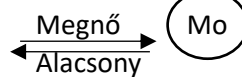
kiinduló pont: a magyar ipar fejletlen

Oka: Mária Terézia kettős vámrendelete

Kossuth elképzelése:

Védővámok

Kossuth kezdetben elképzelhetőnek tartotta az ipar fejlesztését a birodalmon belül

1842: Ipari kiállítás

Tanulása: osztrák + cseh ipar megfojtaná a magyart → következmény: védővámok

Védegylet létrehozása → 1844: ipartoló társadalmi szervezet

- független nemzeti állam megteremtése

Habsburg Birodalom keretein belül

magyar gazdasági és politikai különválás

1832/36-os országgyűlés bezárása után

Metternich taktikája → váltakozó: hol szigorú, hol engedékeny

Magyarországon reformszék elterjedése

Konzervatív párt

1839/40-es országgyűlés:

ellenzék vezére: Deák Ferenc

Eredmények:

- önkéntes örökváltság törvénybe iktatása
- ipari üzemek alapításának engedélyezése
- politikai perek elítéltejei

amnesztiát kapnak

Lovassy László → megőrült

Wesselényi → vak lesz

- országgyűlési feliratok magyar nyelven legyenek megfogalmazva

1843/44-es országgyűlés → a magyar nyelv állami nyelv lesz

IV. Kossuth és Széchenyi vitája

Széchenyi	cél: haza haladás	Kossuth
főnemesség, arisztokrácia	társadalmi bázis	nemesség, parasztság (érdek egyesítés)
lassú	ütem	gyors
gazdasági → politikai	a reformok sorrendje	politikai → gazdasági
	Program	
önkéntes részleges közlekedés	örökváltság közteher viselése gazdasági fejlődés	kötelező teljes ipar
konfliktusok kezelése ↓	Ausztriához fűződő viszony	presszónál unió ↓
30-as évek politikusa		40-es évek politikusa